

ORDU, BAHRİYE VE JANDARMA ZABİTAN VE MEMURİNİ HAKKINDAKİ KANUNUN BEŞİNCİ MADDESİNİN TADİLİNE DAİR 1/154 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE MÜDAFAAİ MİLLİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

22 Mart 1928

Muamelât Müdüriyeti

Mukarrerat Şubesi

Adet

6/1369

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Ordu, Bahriye ve Jandarma Zabitan ve Memurini hakkındaki 912 numaralı Kanunun beşinci maddesini tadilen Müdafaai Milliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 18 Mart 1928 tarihli içtimasında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihası ile esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaa-de buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı Mucibe

912 numaralı Kanunun beşinci maddesi işbu Kanunun neşrinden itibaren ecnebi kız ve kadınlarla teehhül edenleri müstafi addetmektedir. Halbuki istifa müddetini ikmalden evvel veyahut memaliki ecnebiyede tahsile gitmek dolayısıyla mâzam istifa müddetini ikmal mecburiyetinde olanlardan mükellefiyetini ikmalden evvel askerlikten çıkmak isteyenler için bu vaziyet müsait bir zemin teşkil eylemektedir. Gerçi memaliki ecnebiyeye gidenlerden birer taahhüt senedi alınmakta ise de böyle bir vaziyet ihdası halinde ahkâmı kanuniyenin tatbiki zaruretinden başka bir netice alınamamaktadır.

Bundan başka ecnebi kız ve kadınlarla müteehhil olmayarak metres namı ile neztlerinde bulundurulması da mahzurlu görülmektedir. Esasen 912 numaralı kanunun beşinci maddesinin vaz'ına sebep olan avamilden biri de ecnebi casus şebekeleri hesabına çalışacakları pek muhtemel olan bu gibi kadınları zabıt ve memurlarımızdan uzak bulundurarak esrarı askeriyenin fâş edilmemesine matuf tedabirin ittihazı gayesinden ibaret bulunmasına binaen ecnebi kız ve kadınları metres olarak neztlerinde bulunduranlar hakkında dahi kanuna bir kayıt ilâvesi elzem görüldüğü maruzdur.

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

24.4.1928

Müdafaai Milliye Encümeni

42 Karar Numarası

Esas Numarası

Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Ordu, Bahriye ve Jandarma Zabitan ve Memurini ve Mensubini hakkındaki 912 numaralı Kanunun beşinci maddesini tadilen Müdafaai Milliye Vekâletince tanzim ve Başvekâleti Celilenin 22.3.1928 tarih ve 6/1369 numaralı tezkeresiyle Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası ile esbabı mucibe mazbatası Müdafaai Milliye Vekâletinden Muamelâtı Zatiye Dairesi Reisi Osman Şevket Paşa ve Tekâüt Şubesi Müdürü Kaymakam Tefvik Beyler hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

912 numaralı Kanunun beşinci maddesi ecnebi kadınlarla teehhül edecek mensubini askeriye haklarındaki ahkâmı muhtevi ise de ahkâm ve takyidatı mevzuanın memaliki ecnebiyeye tahsil veya memuriyetle izam edilen veya talebiyle tahsil için gitmesine müsaade olunanlardan ecnebi kadınlarla teehhül edenler veya metres olarak nikâhsız ecnebi kadınlarla yaşayanlar haklarında bir güne kuyudu muhtevi olmaması bu gibilere ecnebi memlekette buldukları esnada Hazineyi milliyeden tesfiye edilen maaş ve tahsisat ve masarifin heder olmasını badi ve bilâ tazminat müstafi addolunmaları ise esasen kendilerince matlup ve mültezim bir nimet telâkki edilegelmesine mani bir tedbir ve terhibi haiz bulunmadığı neticesine varmaktadır.

Binaenaleyh ecnebi kadınlarla teehhülün veya neztlerinde metres olarak ecnebi kadınlar bulundurmanın meskûr beşinci maddeyi muaddel işbu Kanunla men'inden istihdaf olunan gaye ise istihbarat ve casus şebekeleri lehine çalışmaları ve esrarı askeriyenin ifşasına muavenet ve hizmetleri mesbuk olan ecnebi kadınların herhangi bir tarzda olursa olsun zabitan ve memurini ve mensubini askeriyenin meharimine duhulden men'e matuf tedabiri lâzime cümlesinden görülmüş olmasına nazaran hem hukuku Hazineyi ziyadan ve hem de devletin canı olan esrar ve mukarreratını ifşadan

vikayeten meri'yülicra olan esas maddeyi muaddel olan işbu Kanun Lâyihasının iktisabı kanuniyet eylemesinde ittifak edilmiş ve berveçhiâti tadilât ile kabulü takarrur eylemiştir.

Birinci maddenin üçüncü fıkrasındaki (veya nikâh haricinde olmakla beraber ecnebi kadınla beraber yaşayan) ibaresiyle maksut bulunan «metres»i kavanini cedidemizde muharrer şekli tavsife takrip için mezkûr ibare (nikâhsız olarak ecnebi kadınla yaşayan) a tahvil edilmiş ve müteakiben gelen (memurlar) kelimesinin evveline; tavzih nispetleri için (ve askeri) kelimesi ilâve olunmuş, aynı fıkranın nihayetindeki (hakkı istifayı istimal için) ve (müddete ait) ifadelerinin medlulünü (muayyen tazminatı ita ederler) ibaresiyle tespit muvafık görülmüştür.

Meskûr maddenin dördüncü fıkrasındaki (istifa muamelesinin) ibaresi istifadan gayri müddeti istifayı dolduramayanlar için tazmin suretinin mevcudiyeti de nazarı dikkate alınarak manayı teşmilen (yukarıdaki fıkralarda gösterilen muamelenin) ibaresine nakliben ve beşinci fıkradaki dört misil ceza gerek kabiliyeti tahsiliye ve gerek kemiyet noktai nazarından fazla görüldüğü cihetle bir misle indirilerek kabul edilmiştir. Bu suretle ordudan çıkarılanların gerek nispet ve mükellefiyeti askeriyelerini tespit ve gerek mezkûr cezai nakdi ve tazminatı kolayca verebilecekleri dahi hareketi vakiadan tahzir için bu gibilerin İhtiyat Zabitan ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun yirmi üçüncü maddesi hükmünce yaşlarına göre Askerlik Mükellefiyeti Kanunu mucibince muamele görmeleri tensip edilmiş ve bu noktayı nazardan bir fıkraya ilâve olunmuştur. İki ve üçüncü maddeler aynen ipka olunarak tadilâtı havi Lâyiha Kanuniye suretinin leffen takdim kılındığı maruzdur.

Reis	Mazbata Muharriri
Kütahya	Erzincan
Recep	Abdülhak
Kâtip	Aza
Erzincan	Bitlis
Abdülhak	Muhittin Nami
Aza	Aza
Bolu	Bursa
İhsan Cemil	Esat

Aza
Bilecik

Türkiye

Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
97 Mazbata Numarası
1/154 Esas Numarası

Bütçe Encümeni Mazbatası Riyaseti Celileye

Ordu, Bahriye ve Jandarma Zabitan ve Memurini hakkındaki 7 Haziran 1926 tarih ve 912 numaralı Kanunun beşinci maddesinin tadiline dair olup 29 Mart 1928 tarihinde Müdafaai Milliye ve Bütçe Encümenlerine havale buyurulan kanun lâyihası Müdafaai Milliye Encümeninin mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi kılınmakla Müdafaai Milliye Vekili Mustafa Abdülhalik Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olunmuş ve Müdafaai Milliye Encümeni tadilâtına Encümenimizce de iştirak edilmekle lâihanın heyeti umumiyeye arzına karar verilmiştir.

11 Mayıs 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Kâtip	Aza
Kütahya	Erzurum
Niyazi Asım	Nafi Atuf
Aza	Aza
Erzurum	Isparta
Aziz	Mükerrem
Aza	Aza
Aydın	Kırklareli
Mühendis Mithat	Nahit
Aza	Aza
Elâziz	Bursa
Hasan Tahsin	Muhlis

Aza
Samsun
Adil

Hükümetin Teklifi

Ordu, Bahriye ve Jandarma Zabitan ve Memurini Hakkındaki Kanunun Beşinci Maddesini Muaddel Kanun Lâyihası

Madde 1. — 7 Haziran 1926 tarih ve 912 numaralı Ordu, Bahriye ve Jandarma zabitan ve memurini hakkındaki Kanunun beşinci maddesi berveçhi ati tadil edilmiştir :

Zabitan, memurün ve mensubini askeriyeden ecnebi kız ve kadınlarla teehhül edenler tekaüt huku-

kundan mahrumiyet şartı ile müstafi ad ve bu kanunun neşrinde evvel müteahhil bulunanlar, rızalarına bakılmıyarak müddeti hizmetlerine göre tekaüde sevkolunurlar.

Bu suretle teahhil eden veya nikâh haricinde olmakla beraber ecnebi kadınla beraber yaşayan zabıtlar, memurlar istifa için muayyen müddeti ikmal etmemiş iseler hakkı istifayı istimal için muayyen olan müddete ait tazminatı ita ederler.

Memaliki ecnebiyeye tahsil veya memuriyetle gönderilmiş veya kendi hesabına gitmiş olanlardan işbu emri vakii ihdas edenler hakkında istifa muamelesinin tatbiki ile beraber orada buldukları müddet zarfında aldıkları maaş ile Hükümetçe yapılan biltümle masarifin dört misli cezaen kendilerinden tahsil olunur.

Madde 2. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3. — Bu Kanunun ahkâmını icraya Müdafaa-i Milliye ve Maliye vekilleri memurdur.

18 . 3 . 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaa-i Milliye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekâleti Vekili	Maliye Vekili
Şükrü Kaya	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafia Vekili
Mustafa Necati Beyefendi	Behiç Beyefendi
İçtimada bulunmadı	İçtimada bulunmadı
İktisat Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Müdafaa-i Milliye Encümeni Tadili

Ordu, Bahriye ve Jandarma Zabitan ve Memurini Hakkındaki 7 Haziran 1926 Tarihli ve 912 Numaralı

Kanunun Beşinci Maddesini Muaddel Kanun

Madde 1. — 7 Haziran 1926 tarih ve 912 numaralı Ordu, Bahriye ve Jandarma zabitan ve memurini hakkındaki Kanunun beşinci maddesi berveçhi atı tadil edilmiştir :

Zabitan ve mensubini askeriyeden ecnebi kız ve kadınlarla teahhil edenler tekaüt hukukundan mahrumiyet şartı ile müstafi ad ve bu kanunun neşrinde evvel müteahhil bulunanlar, rızalarına bakılmıyarak müddeti hizmetlerine göre tekaüde sevkolunurlar.

Bu suretle teahhil eden veya nikâhsız olarak ecnebi kadınla yaşayan zabıtlar ve askeri memurlar istifa için kanuni müddeti ikmal etmemiş iseler muayyen olan tazminatı ita ederler.

Memaliki ecnebiyeye tahsil veya memuriyetle gönderilmiş veya kendi hesabına gitmiş olanlardan işbu emri vakii ihdas edenler hakkında yukardaki fıkralarda gösterilen muamelenin tatbiki ile beraber orada buldukları müddet zarfında aldıkları maaş ile Hükümetçe yapılan biltümle masarif ve ayrıca cezaen bunun bir misli kendilerinden tahsil olunur.

Bu suretle ordudan çıkarılanlar 1076 numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askeri memurları Kanununun yirmi üçüncü maddesi hükmüne tabi tutularak yaşlarına göre askerlik mükellefiyeti kanunu mucibince muamele görürler.

Madde 2. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3. — Bu Kanunun ahkâmını icraya Müdafaa-i Milliye, Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.